

מכתבים אלה

„לא אכנס לפרטים, כגון זה שיש לי חוש הומור בשקים ושאינו אוהב את ברהמס. אבל אציין רק לאוהבות המספרים כי אני מושרש בארץ זה 18 שנה. גובהי 180 ס"מ, שיערי חום בחורף וצהוב בקיץ, עיני כחולות-ירוקות, ואת המשקל אני זוכר. בכל אופן, אני שומר כרגע על דיטת ובכך האשמה.“

★ ★ ★
חלום
(1278/2): מעוניינת ב„אחד חביב, נכון, מבין, עדין, מיקה, נאה.“
גם אני.

★ ★ ★
אהבה אמיתית
בוא מהר. תראו מה מצאתי. ואני חשבתי שרק בספרים יש דבר כזה. (1278/3) מחפש אהבה אמיתית. רק שהוא אורח מארצות-הברית, בן 27, הוא אומר ברחמים רבים על עצמו, והוא יחיד בארץ, ושואף להתקדם בלימודים. מדעיים. „אך הפרנסה והבדידות מעיקה, האם פה אמצא הצלחה?“ בטח. כשרק תפסיק לחפש אהבה אמיתית.

★ ★ ★
איפה הקרבן?
היום היא שרויה במצב רוח מיוחד שקשה להגדיר אותה. מגלה (1278/5), ולכן היא מעזת לכתוב לי. תארו לכם. היא בת 18 וחצי, חצי שנה בצה"ל, בוגרת תיכון. עוד אחת שמשוגעת ל... יופי, נחשתם מהר, לבילוגיה, ולי פסיכולוגיה. אולי לא חכמה במיוחד, אולם „יש האומרים שאני נחמדה, אך הצרה היא שעד עתה לא נמצא הקורבן שאוכל להגיד שהוא נחמד.“

תגידו, כל החילות הן עכשיו כאלה? אני מודאגת.
★ ★ ★
מעולם לא הבנתי את זה שבכה לפני שלא רק אשתו אינה מינה אותה, גם אמו, חמתה, סבתה, גיסתה, בתה, וכל הדודות ובנות-הדודות... אבל הבנתי אותן.

★ ★ ★
הבלתי נשכחת
תראו איזה חוצפה יש לה: „ובכן, נגשנו על שפת-הים בתל-אביב לפני כמה חודשים. שנינו היינו אותה עת בחופשה. הוא סיפר לי שהוא משרת בחיל-הים בדרום והוא רמת-גן. אני חושבת שהוא בינתיים השתחרר. ובכן, אם יקרא את מדורך ויזכור בי פגישה, ואם עדיין פנוי הוא (ואני מקווה שכן), ומעוניין, יואיל לשלוח לי דרכך את הדואר הצבאי שלו או את כתובתו. תודה רבה לך, מאלמונית.“ זה לא עסקי, אבל אני חושדת שהוא צדק כשלא מסר לך או את כתובתו. מי את בכלל?

★ ★ ★
אולי מחר
„שתבוא הערב, אולי מחר? אבל שלא יהיה רק מאוחר.“ מזה, אני בטוחה, הרגשת שהוא בלונדי, גבוה, עליו, שמח, מלא הומור וכבר בן 17. כתבי לי (1278/6), אם יש לך כוח לעוד חרוזים על אותה רמה. לי לא.

★ ★ ★
רק לא מדיזינגוף
אחרי 23 שנות חיים, שרות סדיר בצה"ל, שלוש שנים באוניברסיטה העברית, הגיע (1278/7) למסקנה המעוצצת, שהוא מעוניין. רצוי שהאובייקט תלמד בשמינית תיכון, שתהיה כבר עם בגרות בכיס. שתהיה ילידת-ישראל, שתהיה מ'77 עד 19, ושתגור בתל-אביב, ושתדע לכתוב על הכל, ושתהיה רצינית, ואלוהים, לא מקבוצת-נערות-הזוהר-של-דיזינגוף, אך עם זאת נאה וחניינית בהחלט. אם תמצא תודיע לי. טוב?

★ ★ ★
אני תמיד זוכרת שאותם אנשים האומרים לי שוויוסקי וטיגריס רעים בשבילי, טוענים שנישואין טובים בשבילי. לי הם בטח שנואים אותי.

★ ★ ★
ששששששש
עוד אחד שמעוניין מאוד. אבל בן 20. ורוצה שהיא תנוע בין 17 ל-18 אביבים בסביבות תל-אביב. (1278/9) מכריו שמקצועו דומה למקצוע שלי. ששששששש... ואתה עוד מסתובב חופשי?

★ ★ ★
אשכנזי, לא דתי
למה, אתם חושבים, התכונה (1278/8) כשאמרה לי ש- „המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם מלא?“ נמאס לי. בואו נשמץ אותה. אבל מה אני אומרת, היא עושה זאת בעצמה, ואפילו מציינת. תהכחן מיד: „בחן מעריב השמש בשיפולי הרקיע המאדים. ועל הלב מועקה, עצוב. הצילי. דחוף!!! ובכן, אני שמיניסטית בתיכון עירוני בתל-אביב, המתעדת להציע את עצמי בשנה הבאה בשבילי האוניברסיטה. התכונה שסביבי נמאסה קצת. פשוט בגלל הריכוזים והקנאה — כשיש לאדם משהו יפה (מבחינה פיזית) שאין לחברו (וביחוד לחברתה?), הרי שזה (לדברי השניה) לא סבבי, מלאכותי, צבוע בסוגות של צבע, מהשמצות כאלה סובלים שיערי, עיני ואברים נוספים. מי ההחכם שאמר שיופי זה דבר נפלא?“

„הנני בוגר תיכון, חובב ספרות ומוסיקה, תיאטרון וקולנוע. אך זוהי השיגרה של ה- כותבים למדורך. אני יכול לכתוב שהנני חובב טיולים ממושכים ברגל, כי טיולי ה- יחידים נעשים כד' אמות של חדר, או כד' חצר כלאי. לא אתן גם תאור חיזוני שלי, כי זה יהיה מנוחך.“

★ ★ ★
אני אוהב את ברהמס
אני מפתח שאקח את (1278/4) לעצמי. הוא מזהיר אותי שהוא יריב מסוכן ומקסים. החיל בנח"ל כותב: „אח! איזו השתחצנות!! אני סובל מחוסר חברה ובנות. אבל יחד עם זה הייתי מעוניין להתכתב על דברים קצת יותר רציניים, עם נערה אשר מכתבי ישא חן בעיניה, וכל שאר הפראות.“

נערת השבוע
רגע. עד כמה שאני מכירה אתכם, תיכף אוצף בקריאות S.O.S. נואשות. הואיל לשלוח אותן ל- S.A.S. סקאדינאחיאן אייר לינס. היא שם דיית. שש שנים. היא לא סתם בלונדית כזאת. היא אמיתית. ואפילו למאלנקוב, לזי טיילור ולמקמילן היה הכבוד לטוס איתה. היא אפילו אוכלת בבוקר — בשטוקהולם, בצהריים — בניו-יורק, ובערב — בלוס-אנג'לס. היא קראה את אקסדוס, אבל לא ראתה את הסרט, כי היא בפרינציפ מאוכזבת מסרטיס, חוץ מברגמן.
לדבר הזה, שהוסס השבוע ישר משודיה לנשף התעופה בדן, קוראים — קארין אינגר. כאב לי הלב כששמעתי ש-

היצור המקסים הזה ביזבז שנתיים בפקוטה למשפטים וארבע שנים ברדיו ג'נבה. היא היתה עתונאית, וזה לא היה בשבילה, היא מודה. הכריזו אותה לכסות קילומטרים של פצועים, גוויות, ואת טביעת האניה שאמפוליון בחוף לבנון. הנשמה הבלונדית שלה טבלה, והיא חזרה לארץ השבדים, להיות דיילת.
האנשים המפורסמים הם הנוסעים הטובים ביותר, לדעתה. לא עושים בעיות. הנה, למשל: פעם שככה קפה רותח על אירלנדר, ראש-המשלה שלה, והוא קיבל זאת באדיבות. לה לא היה איכפת בעצם. מפני שאני לא מצביעה בשבילי. היא סטה גם עם מנדרס, לפני שתלו אותה, היא מסבירה. אדם מקסים, דווקא לא מפני שהזמין אותה לאיסטנבול על חשבון תורכיה.
נסו רק לשוחח איתה על אהבה חופשית. זה יצית את בת הקרקוונים. שטויות, היא תגיד לכם, סתם עלייה ניבית. בשבדיה זה כמו בישראל, או באמריקה והיא בעצמה לא היתה רוצה ילד מחוץ לנישואין. הנשמה העדינה הזאת היתה זורקת בעונג מחלון המטוס איזה נוסעים אחרים שמרשים לעצמם יותר מדי בחברת דיילות שבדיות. הם בטח קוראים יותר מדי מאמרים, היא חושבת.
היא אומרת שפעם יילדה ילד במסוס, אבל אף פעם לא היתה בסין. וזה לא הכל. היא מנצחת קבועה במירוץ מכריות. גת. גם בעלה. מה יש? בשבדיה מותר להתחתן — גם לדיילת.

„רות' עושה את שלה, רות' יכולה ללכת.“ כך כתבתי במדור „קורא יקר“ (העולם הזה 1274), שהוקדש לספר מכתביו של אבנר, אותו צבר מופלא, שמעולם לא הכרתי ושכלל זאת מלאתי תפקידמה בחיי, כשהכיר את חברתו לעם, אלה, במדורי לפני שבע שנים.
השבוע קיבלתי מכתב, שקראתי בהתרגשות רבה:

„רות' יקירה, ברסט, יגון ותודה קראנו את כתבתך, בהעולם הזה 1274, לזכר בננו אבנר, לרגל הופעת כתביו ברבים בהוצאת איחוד הקבוצות והקיבוצים, וקיבוץ תל-קציר. רשמית, שנכתבה בנימה אנושית כנה ולבבית, מצאה הו בלבנו הדאוב. ואנו אסירי תודה לך על דברי ניהומיך. נתגלגלה זכות בידך להביא את אבנר לידי ביטוי הש- קפותיו, לבטוי וחיותיו במכתביו לאלה כהן. היו אלה שנות התסיסה שלו לקראת „עתיד“, שהיה כולו להט ל- מלאות „תוכן“, „יעוד“ ו„הופעת לאומה ולמולדת“. חושבנו כי מצאת תגמול למאמציך, לגשר גשרים. כי עלייך זה ראו אור הלכי נפש שהורים ומופלאים, השקפות חיים ועולם נעלות שעדיין מקננות, בכל זאת, בלב הנוער הישראלי, נפשו שבאו לביטוי במכתביו של אבנר. ועל כך היי ברוכה!“

בתודה ובהוקרה,
הורי ואחי אבנר,
משפחת קפלן.
רמת-גן, רחוב המתמיד 10.

נ ב, הערת ביחס לשמירת מכתביו של אלה אינה מוצדקת. הם עדיין ארוזים ושמורים במגרתו, כפי שהניחם. בהמשך הקריאה במכתבים תמצאי מה יחסו למכתבים אלה. ואולי גם תתקלי ברעיונות ובהשקפות שיתנו לך עניין רב.“

מכתב אחר, גם הוא לבני, קיבלתי מהקורא יעקב חזן, תל-אביב:
„הפעם אני פונה אליך לא לשם הכנסת בקשתי במדורך. פשוט מאוד, אני רוצה להביע לך את תודתי. תודה עבור מה? עבור המאמר היפה שהופיע במדור „קורא יקר“ ב- העולם הזה 1274.“

„אם כי אין לי כל קשר עם מדורך ולא עם גיבורי מאמרך, תודה לך שנית עבור המאמר. ואם אפשרי הדבר, הרשי לי להביע תנחומי שלי למשפחת קפלן ולחבריו שבמשק.“

בסגנון שונה כותבת א. א. מחיפה:
„הסיפור אודות אלה ואבנר צבט את הלב, ובכאב נזכרנו בגיל הנפלא ההוא ובמכתבים שאז כתבנו. משום מה גם נזכרתי בנסיגות-הנפול של למצוא חברים לעט, דרך מדורך.“

„הראשון שכתבתי אליו, נסתבר כי הוא שכני לרחוב. עם השני קבעתי פגישה לאחר כמה מכתבים. עמדת וציפיתי לחבר היקר עד יאוש. כעבור יומיים קראתי בעתון כי בבוקר אותו יום (הפגישה), נאסר עליי המשטרה יצור מסויים בעל אותו שם ואותה כתובת. אומנם עברו מאז כבר כשש שנים, אך מאז רק אציץ לעבר דוכןך ואחפץ לקנות את אחד המוצגים שתציעי, מייד אוכר... אעבור הלאה.“

★ ★ ★
ועוד מאות רבות של סיפורים התחילו בדוכן שלי. סיפורים שהם כיום משפחות, או ידידות, וגם הרבה הרפתקאות. באמת, למה לא לכתוב לי גם אתם, פעם, איך זה היה אצלכם? מתי? איפה נפגשנו? היו הפגעות? התי פתחויות? ובכלל, מה קרה? אני מתה לשמוע.

★ ★ ★
מעבר למיתרם
(1278/1) שלח את מכתבו מעמק בית-שאן — מקום מפורסם. גם שם רוצים להיות. אני נאלצת להודות שאחרי שגמרתי לקרוא אותה, משהו זע אצלי, אפילו. אני מקחה שיעור לו:

„לרות' היקרה, רב שלומות! „אנא סלחי לי על פתיחה אינטימית זו של מכתבי, אך פשוט לא ידעתי באיזו צורה לפתוח מכתב זה. היסטרי רבות גם בטרם ישבתי לכתוב בכלל. וזאת תביני מהמשך מכתבי.“

הנני אסיר, המרצה עונש מאסר בכלא שטה. חייב אני להיות גלוי-לב ולומר שיושב אני עבור עבירות פליליות. ליתר דיוק, התפרצויות לדירות זרים. זה חודאי נשמע מאוד מאוד קשה ומוזרם לאנשים החיים באפיק נורמאלי ושקט. יש המדמים את יושבי בתי-הסוהר למעין נפילים שלא מן העולם הזה. אך אנו אנשים רגילים, בני-אדם אשר לב פועם בקירבם, והכמיהה אל החופש ואל כל אשר מחוץ לחומות כלא זה.
„רות', הנני בודד. קשרי עם משפחתי נותקו עוד לפני שנים רבות. ידידים טובים לא רכשתי לי, לרגל הדרכים בהן בחרתי בהיותי חופשי. מידידי, החיים מעברו השני של המיתרם, אין אני רוצה לקבל מכתבים, או לשמור על קשר כלשהו. תקחתי היחידה היא את ומדורך.
„רות', אבא פרסמי את מכתבי, ויתכן שתימצא נפש כלשהי אשר תהא מוכנה לכתוב ולקבל ממני מכתבים. אין זו חייבת להיות נערה, אם כי שמורה לתן עדיפות מוחלטת. כל אדם אשר יהא מוכן לקיים עמי קשר מכתבים, יעודד אותי ביותר.“